Allergiske lidelser hos kat

Specialdyrlæge Lene Boysen ph.d.

Hudklinik for hund og kat

www.dyrlaegeboysen.dk

Program

- Loppeallergi
- Atopisk dermatitis
- Foderallergi

Et eksempel

- Carmen, huskat på 5 år
- Kradset hals og nakke sidste 2 måneder
- Slikket bugen 1 måned

Symptomer

- Sår og sårskorper i hals og nakke
- Hårtab bug og inderlår

Diagnostik

- Hudskrab, ringormedyrkning → negativ
- Undersøgelse med loppekam → ingen ekskrementer
- Priktest for loppeallergi: negativ
- 6 ugers behandling med loppemidler → ingen effekt

Diagnostik

- Specialdiæt i 8 uger mhp. test for foderallergi →

  ingen effekt

Konklusion: katten har atopisk dermatitis

Diagnostik

- Priktest til undersøgelse for hvilket allergen Carmen er allergisk overfor

  → positiv for husstøvmider

Behandling

- Immunoterapi 9 måneder
- Kløe reduceret med 70%
- Behandling fortsætter resten af livet

Loppeallergi

- Mest almindelige form for allergi hos kat
- Hyppighed?
- Tiltagende problem de seneste par år

Loppens livscyklus

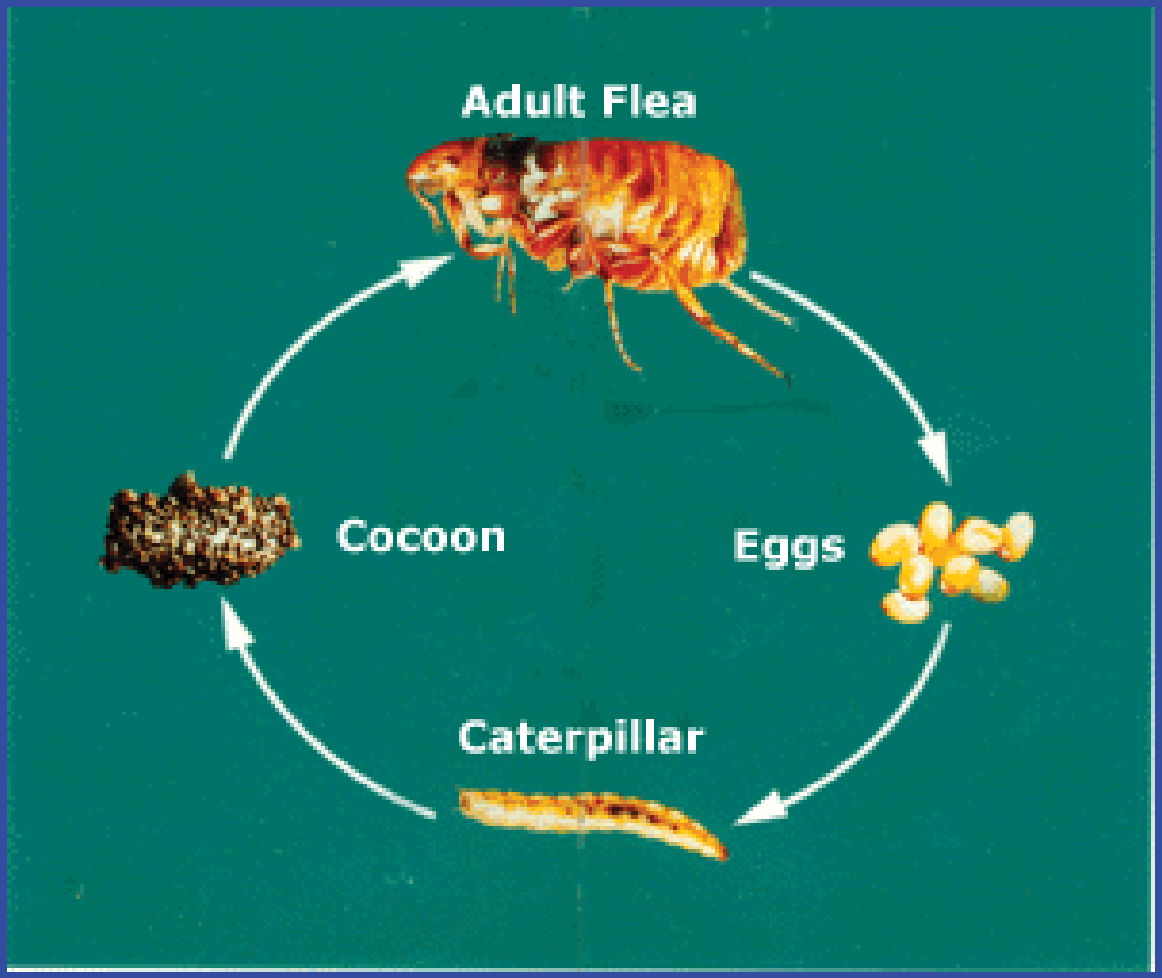

Den allergisk reaktion

- Allergener i loppens spyt
- Meget få loppebid kan udløse kraftig kløe
- Kløe i form af slikken, kradsen, gnubben

Symptomer

- Alle racer, aldre og køn
- Kløe på ryg, hovede, lår og bug
- Måske mest intens sommer/efterår
- Hårtab
- Små knopper og sår (miliært eksem)
- Rød hud
- Større sår og skorper

Loppeallergi

Diagnostik

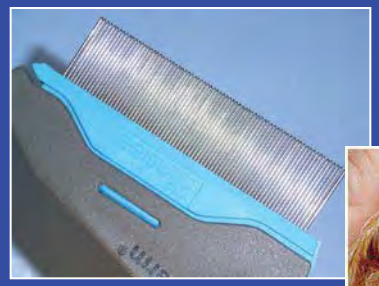

- Loppekam
- Fund af levende lopper
- Priktest
- Effekt af behandling

Behandling

1. Loppedræbende middel til kat

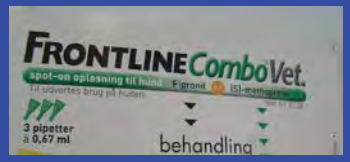

2. Middel mod æg og larver i omgivelserne

3. Middel mod lopper i omgivelserne
(insekticid Matas/apotek)

4. Væksthæmmer mod loppen gives til kat

Behandling

- Intensiv behandling i 6 uger
- Alle hunde og katte i hjemmet
- Effekten på kløen vurderes
- Ingen kløestillende midler samtidigt
  - så vidt muligt

- Fremover forebyggende loppebehandling
- Kløestillende medicin i perioder

Vær opmærksom på

- Regelmæssig brug af loppemidler
- Behandle hjem og omgivelser
- Hvis pipetter – sikre god kontakt til hud
- Behandle hele året
- Hvis ingen effekt – kontakt dyrlæge

Atopisk dermatitis

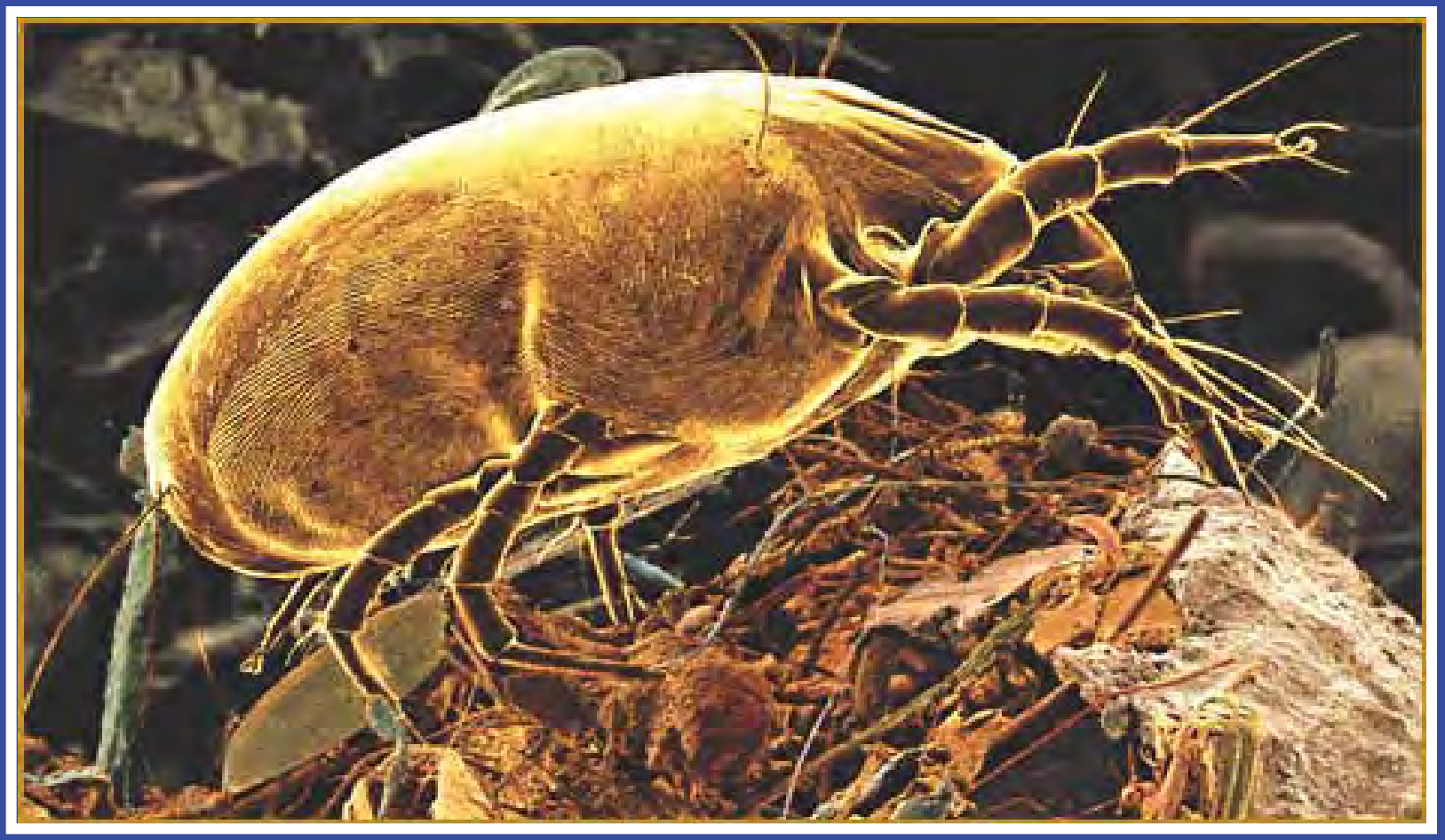

Atopi

Definition

Atopi: en genetisk prædisposition til at udvikle en allergisk lidelse

Atopisk dermatitis: en inflammatorisk og kløende allergisk hudlidelse med karakteristiske kliniske symptomer. Individet er genetisk prædisponeret herfor.

Allergener

- Husstøvmider
  (D. farinae, D. pteronyssinus)

- Hudceller
- Svampe
- Pollen fra træer, græsser og korn
- Lopper

Atopi hos kat

- Årsag ukendt
- Først for nyligt fundet IgE antistoffer hos kat, som spiller en roller i atopi hos hund og menneske
- 75% af alle katte med allergi har atopisk dermatitis
- Antagelig arvelig- set hyppigere i nogle kattefamilier

Symptomer

- Alle racer, køn og aldre
- Kløe – slikken/kradsen
- Luftvejsproblemer mindre hyppigt

- Miliær dermatitis
- ”Head and neck pruritus”
- Selv-induceret hårtab
- Eosinofilt granulom kompleks

Miliær dermatitis

- Tusindvis af små sår og knopper på ryg og nakke
- Sårskorper

”Head and neck pruritus”

Selv-induceret hårtab

Eosinfilt granulom kompleks

- Indolent ulcus (sår)
- Eosinofilt plaque
- Liniært granulom/eosinofilt granulom

- Eller kombinationer deraf

- Et symptom på en anden lidelse

Indolent ulcer

Eosinofilt plaque

Liniært granulom/eosinofilt granulom

Liniært granulom/eosinofilt granulom

Diagnostik

Diagnosen stilles såfremt sygehistorie og kliniske forandringer passer til atopisk dermatitis, og efter at andre mulige lidelser er udelukket.

Diagnosen kan understøttes ved histopatologisk undersøgelse

Diagnostik
Hudskrab

Mider?

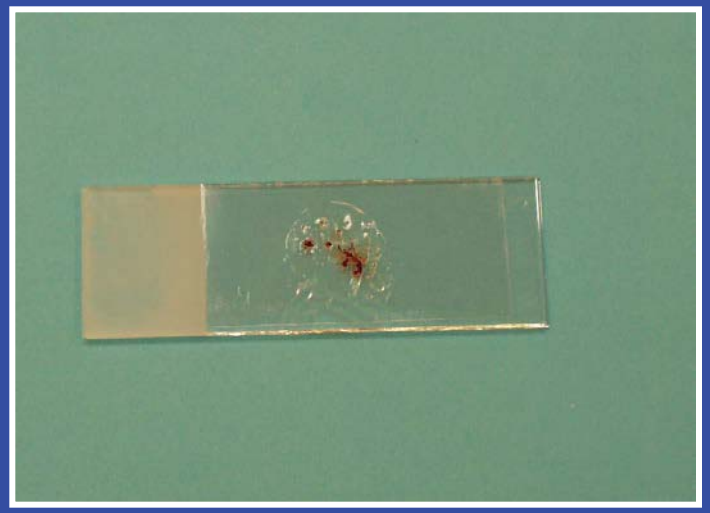

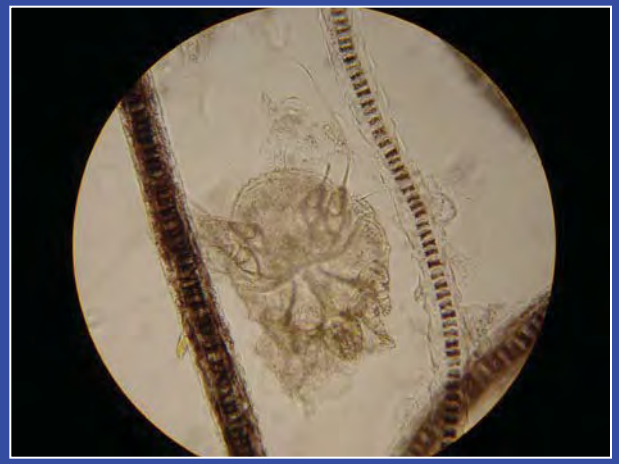

Cytologi

Woods lampe – ringorm?

Dyrkning for ringorm

Udtagelse af hudbiopsi

Histopatologisk vurdering

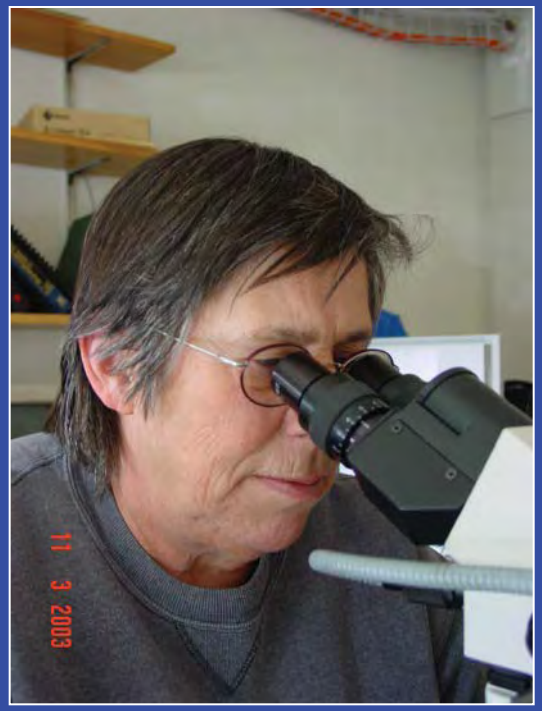

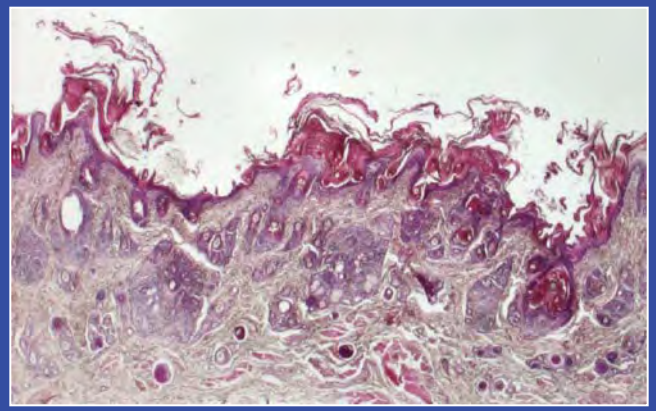

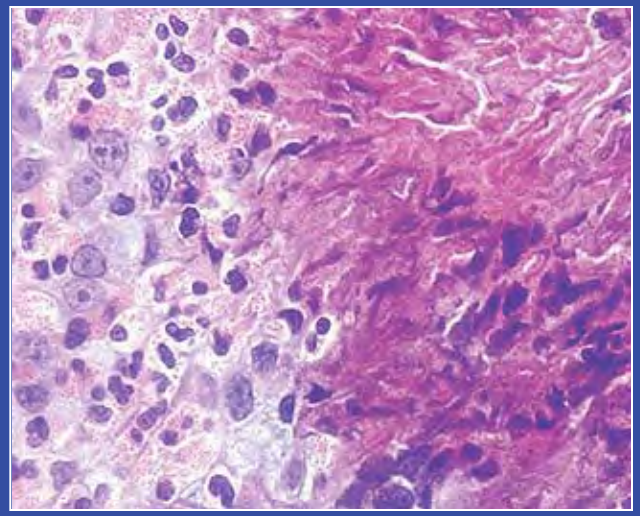

Udelukkelse af andre allergiske lidelser

- Loppeallergi
- Lægemiddelinduceret allergi
- Kontaktallergi
- Foderallergi

Priktest (intradermaltest)

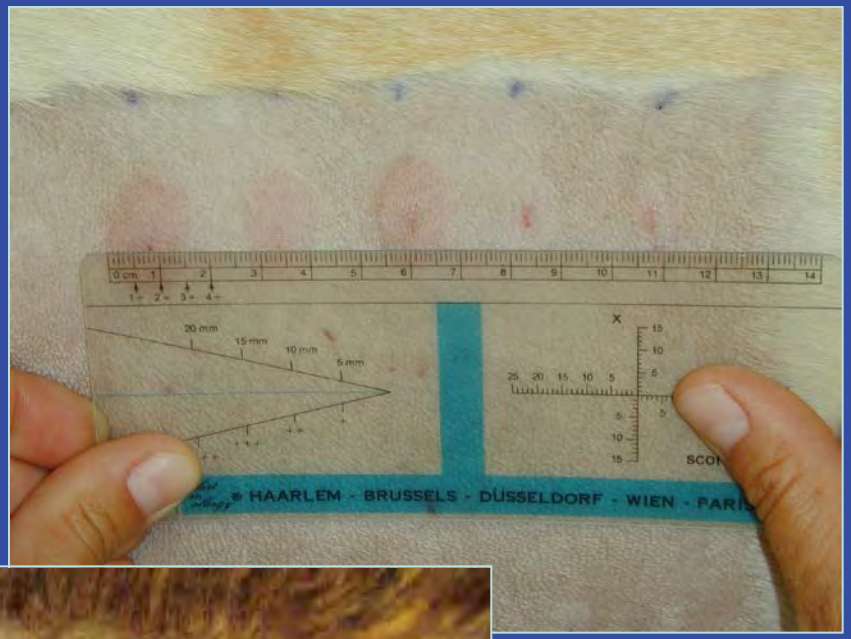
20 mm
15 mm
10 mm
5 mm
HAARLEM - BRUSSELS - DÜSSELDORF - WIEN - PARIS

Måling af antistoffer i blodet

- Blodprøve sendes til laboratorie
- Hvor sikker er testen?

Differentialdiagnoser til eosinofilt granulom kompleks

Calici virus

Foto. Claude Favrot Dipl. ECVD, Schweiz

Differentialdiagnoser til eosinofilt granulom compleks

Herpes virus

Ko koppevirus infektion

Behandling

- Undgå allergener
- Immunoterapi (hyposensibilisering)
- Symptomatisk behandling (binyrebarkhormoner, efa-olier, antihistaminer)

- Ofte livslang behandling

Undgåelse af allergener
Husstøvmideallergi

- Din kat må ikke opholde sig i soveværelset, hvor der er flest mider.
- Undgå tæpper, madrasser og lign. til dyret.
- Vask dyner, puder, sengetøj, tæpper ect. ved 60 grader.
- Luft ud 5-10 minutter flere gange dagligt
- Tilstræb en temperatur på min. 20 grader
- Se evt. på www.astma-allergi.dk for flere gode råd

Immunoterapi /hyposensibilisering

- Man giver det katten er overfølsom overfor i stigende mængder
- Vænner kroppen til at komme i kontakt med stoffet uden at den reagerer allergisk
- Gives i 9-12 måneder før effekt kan vurderes
- Livslang behandling

Symptomatisk behandling

- Binyrebarkhormoner (f.eks. Prednisolon)
- Ciclospoin (Atopica)
- Antihistaminer
- Efa-olier
- Shampoo

Prognose

- God-reserveret
- Det gælder om at finde en form for medicinering, som giver katten den bedst mulige livskvalitet

Behandling eosinofilt granulom kompleks

- Afvente
- Udrede primære årsag
- Glukokortikosteroider
- Ciclosporin
- Kirurgi

- Evt. antibiotika mod sekundær bakteriel infektion

Forebyggelse

Undlade at avle = forsigtighedsprincippet

Foderallergi

- Hvilken immunologisk reaktion?
- Oksekød, mælkeprodukter, fisk, kylling
- Har fået det en tid

Sygehistorie

- Alle aldre, køn og racer

- Kløe ikke årstidsbestemt
- Diarre/opkastninger hos 30%

Kliniske forandringer

- Ikke til at skelne fra atopisk dermatitis
- Kat - især på hoved og hals

Yderligere undersøgelser

Eliminationsdiæt min. 8 uger

- helst hjemmelavet
- ny proteinkilde
  - kat: struds, ged.

- INTET ANDET!!!

Yderligere undersøgelser

- Kontrol
  - procent reduktion af kløe?
  - væsentlig nedsættelse af kløe (80-100 %)

- Provokationstest
  - tildeling af ”gamle foder”
  - tilbagefald af kløe indenfor 1-2 uger

Behandling

- Kommerciel hypoallergen diæt (fuldfoder)
  - forskellige skal evt. afprøves

- Hjemmelavet diæt med vitamin/kalktilskud

Leistra M. et al. , JFMS 2002 4, 185-188

Fremtidsudsigter

Hvad gør vi nu?

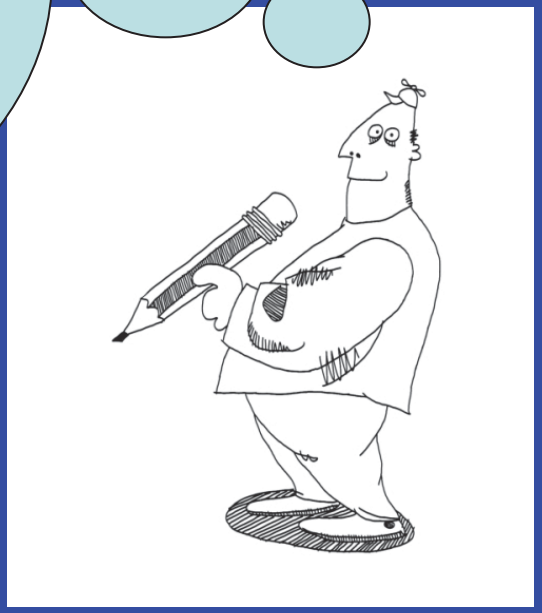

Samarbejde!

- Genetikere
- Felis danica
- Opdrættere
- Dyrlæger
- Katteejere
- Forsikringsselskaber

Opdrætterens rolle

- Holde sig opdateret
- Selektere gode avlsdyr
- Vælge gode dyreejere

Dyrlægens rolle

- Følge den videnskabelige udvikling
- Specialisere sig eller henvise
- Stille en præcis diagnose i tilfælde af hudproblemer
- Informere bedst muligt

Katteejerens rolle

Sikre optimale forhold

- godt foder
- undgå stress
- hold katten slank
- vaccinere

Katteejerens rolle

- Orientere sig om racespecifikke sygdomme
- Reagere og søge dyrlæge hvis hudproblemer
- Give tilbagemelding til opdrætter
- Lade katten sygeforsikre

Spørgsmål?